

Detaljbudget Samhällsbyggnads- nämnden 2022

2021-12-13

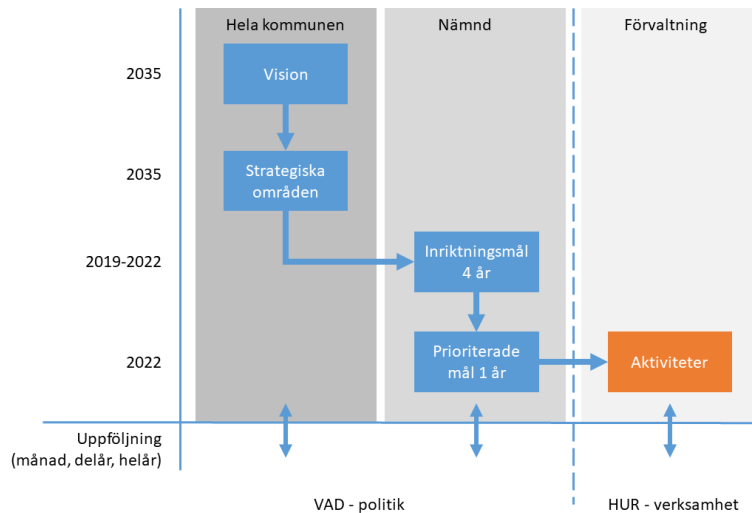
Innehåll

1	Tjörns kommuns styrmodell och budgetprocess	5
2	Visionen Tjörn möjligheterna ö hela året och för hela livet	7
3	Strategiska området	9
3.1	Kommunens strategiska områden och Agenda 2030.....	10
4	Strategiskt område – Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling	12
4.1	Inriktningsmål - En ny översiktsplan ska tas fram.....	13
4.1.1	Prioriterat mål – Arbete med en ny översiktsplan fortlöper enligt gällande tidplan	13
4.2	Inriktningsmål – Skapa intresse och beredskap för hållbar exploatering och nybyggnation	14
4.2.1	Prioriterat mål – Kartläggning av grundvattennivåer på Tjörn genom ÖP-arbetet.....	15
4.2.2	Prioriterat mål – En ny och uppdaterad VA-Plan färdigställd under 2022 för säkerställande och ekonomisk strategi	15
4.2.3	Prioriterat mål – Pågående arbete med kungälvsledning fortsätter för inkoppling 2024.....	15
4.3	Inriktningsmål - Tjörn ska bli en bra miljökommun	15
4.3.1	Prioriterat mål – Genom vår VA-verksamhet säkerställer vi tillgången på rent vatten.....	16
4.3.2	Prioriterat mål – Åtgärdssamordning våtmarker	16
4.3.3	Prioriterat mål – Vidare arbete med genomförande av Trafikstrategin	16
5	Strategiskt område - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla	17
5.1	Inriktningsmål – Professionell och tillgänglig service med god kvalitet	19
5.1.1	Prioriterat mål – Upplevelsen av en god service från förvaltningen ska öka genom fortsatt implementering av och arbete med Rättviksmodellen.	19
5.1.2	Prioriterat mål – Sjukfrånvaron i förvaltningen ska vara lägre än snittet i kommunen	19
5.2	Inriktningsmål – Vi ska använda digitaliseringens möjligheter.....	20
5.2.1	Prioriterat mål – Kommande översiktsplan ska vara digital	20
5.2.2	Prioriterat mål – Digitala vattenmätare hos slutkund för tydligare koppling mellan förbrukning och kostnad	20
5.3	Inriktningsmål – Delaktighet, inflytande och medbestämmande..	21
5.4	Inriktningsmål – Skapa möjligheter för ett gott liv	22

5.4.1	Prioriterat mål – Subventionerade fritidskort till barn och unga	22
5.4.2	Prioriterat mål – Vidare arbete utifrån modellen ”Levande platser”	23
5.5	Inriktningsmål – Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga huvudmän i Sverige.....	24
5.5.1	Prioriterat mål – Bidra till elevers kunskapsresultat genom att verka för att skolorna använder Renovas miljöskola	24
6	Strategiskt område - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart	26
6.1	Inriktningsmål - God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser	27
6.1.1	Prioriterat mål – Vidareutveckla nyckeltal för effektivitet i förvaltningens olika verksamheter	28
6.1.2	Prioriterat mål – Aktivt söka extern finansiering	28

1 Tjörns kommuns styrmodell och budgetprocess

Tjörns kommuns styrmodell bygger på principer för målstyrning. Målstyrning handlar om att styra verksamheter genom att sätta mål och följa upp dessa. I målen beskrivs vad som ska prioriteras – på lång och kort sikt – och vad resultatet ska vara.

Figur 1 Tjörns kommuns styrmodell. Vision, strategiska områden samt inriktningsmål beslutas av kommunfullmäktige. De prioriterade målen beslutas av kommunfullmäktige och/eller nämnd.

Målkedjan för Tjörns kommun börjar med visionen. Visionen gäller för hela Tjörns kommun fram till 2035.

Visionen bryts ned i strategiska områden – områden som kommunen valt att satsa extra mycket på för att visionen ska bli verklighet. Dessa områden är stora, långsiktiga och hållbara över en lång tid. Alla mål som sätts i budgetdokumenten utgår från de strategiska områdena.

Inför varje mandatperiod formulerar kommunfullmäktige fyraåriga inriktningsmål utifrån visionen och de strategiska områdena.

I inriktningsmålen speglas den politiska viljeinriktningen för att nå visionen. Inriktningsmålen beslutas av kommunfullmäktige men delas ned till nämnder och styrelser. Inriktningsmålen bryts sedan ned i ettåriga prioriterade mål per nämnd och styrelse. De prioriterade målen beskriver vad som är prioriterat under budgetåret för att nå de uppsatta inriktningsmålen. Om kommunfullmäktige inte angivit prioriterade mål ska nämnder, utskott eller styrelser utforma prioriterade mål utifrån givna ekonomiska resurser och utifrån de tilldelade inriktningsmålen.

Det är önskvärt att målen så långt som möjligt formuleras på ett sätt som gör att vi kan mäta resultat över tid i delårsbokslut och årsbokslut. Det ska också vara möjligt att, så långt det går, jämföra oss med andra.

Till alla mål ska det kopplas en eller flera indikatorer. En indikator är ett mått som används i bedömningen av framgång i förhållande till uppställda mål. Varje indikator ska ha ett angivet målvärde. Indikatorerna ska ge signaler om hur väl vi uppnår eller är på väg att uppnå önskade resultat.

Kommunfullmäktige beslutar om indikatorer och målvärden för inriktningsmål och de prioriterade mål som finns i fullmäktiges budget. Indikatorerna för nämndens mål beslutas av respektive nämnd i samband med beslut om detaljbudget.

Kommunfullmäktige beslutar om budget och flerårsplan i juni månad. Beslutet omfattar inriktningsmål (4 år), prioriterade mål (1 år), resultatbudget (3 år), nämnd/verksamhetsramar (3 år), investeringsbudget (5 år), finansieringsbudget (3 år) samt budgeterad balansräkning (3 år). Utifrån kommunfullmäktiges beslut i juni ska varje nämnd fördela budgetramen inom sin verksamhet, göra prioriteringar samt besluta om nämndspecifika mål. Nämnden beslutar om detaljbudget senast i november månad.

2 Visionen Tjörn möjligheterna ö hela året och för hela livet

Tjörn 2035 är en åretruntlevande ö för livets alla faser. Företagsamhet, småskalighet och närhet är våra kännetecken. Havet, det öppna landskapet och kulturen är våra unika värden.

Möjligheternas ö är samlingsbegreppet för Tjörns utvecklingsambitioner. Möjligheterna skapas genom förutsättningarna på Tjörn och genom ökad närhet till en växande och dynamisk Göteborgsregion. Ordet möjligheter handlar ytterst om en livsmiljö där varje individ kan utveckla sina ambitioner, idéer och drömmar.

En åretruntlevande ö för livets alla faser kräver en stabil befolkningstillväxt för att nå 20 000 invånare år 2035. Fler helårsboende och en jämnare befolkningsstruktur är nödvändigt för att klara framtida service och ha ett Tjörn som lever året runt. Särskilt fokus behöver därför ligga på förutsättningarna för yngre barnfamiljer att etablera sig. Det krävs strategiska insatser inom arbetsmarknad och näringsliv, boende och byggnation, infrastruktur och kommunikationer, kompetensutveckling, föreningsliv och social gemenskap, samhällsservice av hög kvalitet samt gott bemötande och god tillgänglighet. Delårsboende och besökare medverkar till att upprätthålla servicenivåer samt bidrar med idéflöden och kontakter som är mycket värdefulla för Tjörns utveckling.

Företagsamhet beskriver ett förhållningssätt till dagens och morgondagens utmaningar som bygger på en positiv inställning till människors egna förmågor att hantera sina livsbetingelser. Kommunen ska arbeta aktivt med insatser för ett företagsamt Tjörn. Insatserna ska stärka en hållbar utveckling ur ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv för ett livskraftigt näringsliv, föreningsliv och samhällsliv i övrigt.

Småskalighet som grundläggande kvalitet kräver en långsiktig medveten utvecklingspolitik för Tjörns orter. Utvecklingskraft skapas genom att alltid prioritera och fokusera på en hög kvalitet och samtidigt värna närhet i samhällsservice. Den goda dialogen kring både planprocesser och samhällsutveckling är viktig för förankring och delaktighet. Det finns en lång tradition att lita till den egna förmågan, bygga nätverk samt utveckla idéer och lösningar som är genuina och anpassade till förutsättningarna på Tjörn. Denna anda ska stärkas redan i skolan. Småskalighet innebär också insatser för mindre och medelstora företags-etablering och tillväxt.

Närhet innebär ökad närhet till dynamiken och utvecklingen i Göteborg och andra näraliggande kommuner genom bättre och snabbare kommunikationer och konstruktivt samarbete. Det innebär också fortsatt utveckling av den närhet mellan människor som är del av Tjörns kännetecken, genom aktivt stöd till arbetet med att skapa ett tryggt och säkert samhälle och till ett livaktigt och varierat föreningsliv. Närhet handlar också om närhet till en offensiv, professionell och tillgänglig kommunal verksamhet.

Havet, det öppna landskapet och kulturen tillhör Tjörns unika värden som ledande ö-kommun. Dessa värden behöver säkerställas långsiktigt men också tydliggöras och lyftas fram som en styrka i tillväxtarbetet. Kulturen är en viktig attraktionsfaktor för både boende och besökare. Det ursprungliga och autentiska, Tjörns själ, behöver vårdas och kommuniceras inte bara internt på ön utan också utåt. Kommunen behöver ha med dessa värden i sitt arbete med framtidsfrågor och sträva efter breda och långsiktigt hållbara politiska lösningar.

3 Strategiska området

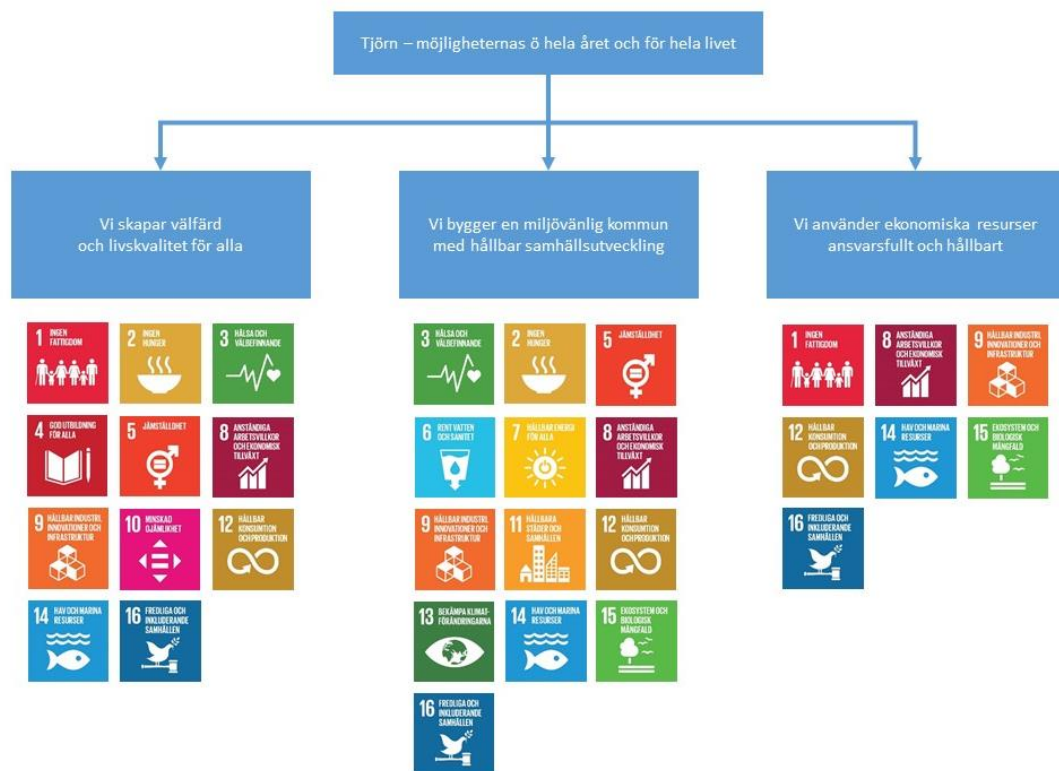
Utifrån visionen Tjörn – möjligheternas ö hela året och för hela livet har strategiska områden fastställts. De strategiska områdena är:

- Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling
- Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla
- Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Inriktningsmål sorteras och presenteras i det fortsatta dokumentet under det strategiska område där de hör hemma.

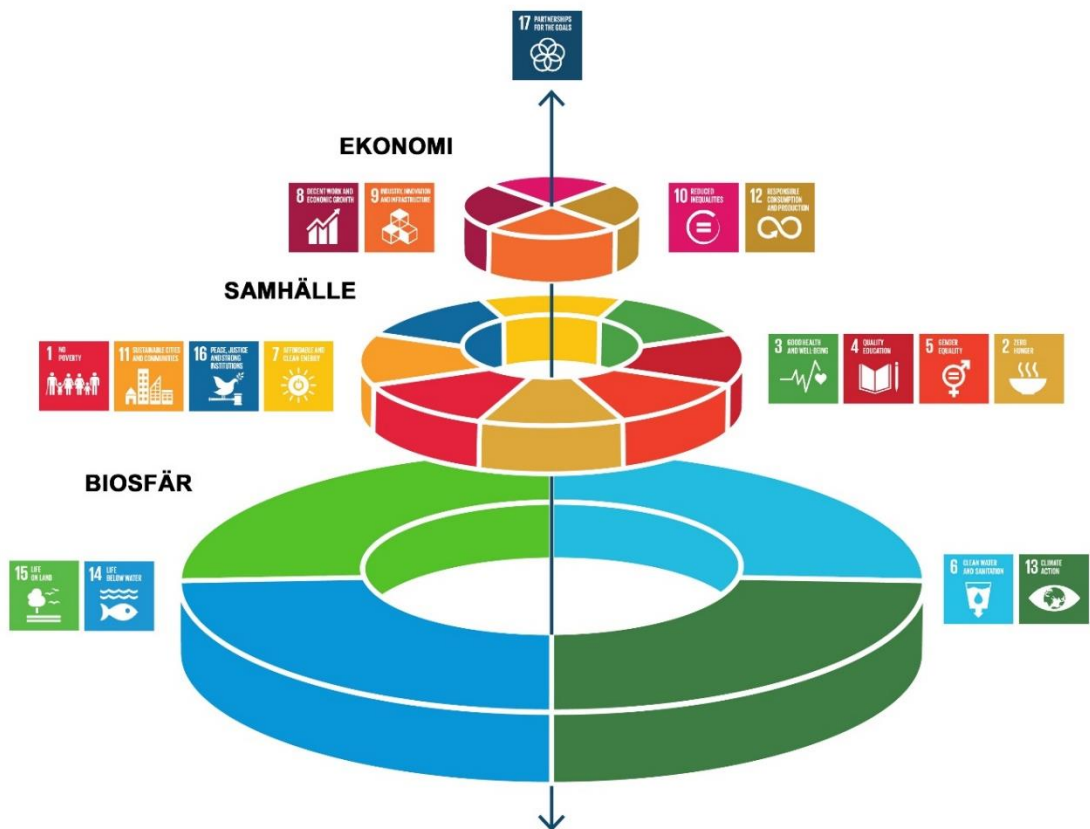
3.1 Kommunens strategiska områden och Agenda 2030

Tjörns kommun ska vara en hållbar kommun – ur alla hållbarhetsperspektiv. Vi ska vara hållbara socialt, ekologiskt och ekonomiskt. Hållbarhetsfrågorna ska löpa som en röd tråd genom alla våra verksamheter och vara som ett paraply för vårt dagliga arbete. Hållbarhet är inte en fråga som ska hanteras vid sidan om. Det är inte heller en fråga som vi kan hantera var och en för sig – i våra respektive verksamheter, nämnder eller styrelser. För att vi ska lyckas krävs ett gemensamt ansvar. Därför är samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som utanför kommunen, nödvändig.

Figur 2 visar hur de 17 hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kan sorteras under de tre strategiska områdena som Tjörns kommun har. Som man kan se i figuren kan många hållbarhetsmål kopplas till mer än ett av de strategiska områdena.

Ett annat sätt att titta på de globala hållbarhetsmålen är att se dem som en tårta eller sfär där man ännu tydligare ser att de olika hållbarhetsmålen hänger ihop med varandra. Miljön är det yttersta skalet som innehåller det sociala och som i sin tur innehåller det ekonomiska. Vårt samhälle kan således endast existera inom gränserna som naturens resurser sätter, på samma sätt som det ekonomiska systemet skapats av och existerar inom samhället. Utan ekologisk hållbarhet kan inte social eller ekonomisk hållbarhet åstadkommas.

Figur 3 De globala miljömålen som en "tårta" så som de presenterades av Johan Rockström och Pavan Sukhdev vid Stockholm EAT Food Forum 2016-06-13. Illustration av Jerker Lokrantz (Azote).

4 Strategiskt område – Vi bygger en miljövänlig kommun med hållbar samhällsutveckling

Tjörns kommun ska vara en ekologiskt hållbar kommun. Vi vill minska vår klimatpåverkan genom ett ansvarsfullt, balanserat och medvetet nyttjande av våra gemensamma naturresurser. Vår sårbarhet kopplat till klimatförändringar ska minska och vi vill verka för att skydda biologisk mångfald på land och i våra hav. Våra hav och marina miljöer ska vara friska och välmående. Naturen, havet och de öppna landskapen är Tjörns kommuns unika värden och de ska bevaras och säkerställas.

Vårt arbete i miljöfrågorna ska botten i såväl de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 som i de regionala- och nationella miljömålen. En hållbar utveckling baseras på ett gemensamt ansvar. Därför är samverkan mellan olika aktörer, såväl inom som utanför kommunen, nödvändig för att nå framgång.

Tjörn ska satsa på ett hållbart brett utbud av boendeformer samt ge förutsättningar för ett expanderande näringsliv. Vi ska sträva efter att ge alla möjlighet att leva och verka i goda klimatsmarta bostäder och lokaler. Hållbar samhällsutveckling är en väv där bostäder, arbetsplatser, infrastruktur, service, mötesplatser och människor skapar komplexa sammanhang. Det är därför viktigt att inte planera bostäder och mark för företag frikopplade från övriga samhällsstrukturer utan i stället sträva efter att sätta in dem i ett sammanhang.

Vi vill stimulera miljösmart konsumtion och har därför ett hållbarhetsperspektiv i våra upphandlingar. Vi ska effektivisera vår energianvändning och minska förbrukningen av fossila bränslen inom kommunens samtliga verksamheter.

Kommunikationer till, från och på Tjörn ska fungera väl. Man ska kunna ta sig till jobb, aktiviteter, skolor och vänner såväl inom som utanför Tjörn. Detta är en fråga som på ett eller annat sätt berör många av våra kommunala verksamheter och som vi behöver kraftsamla omkring. De lösningar som tas fram behöver vara långsiktigt hållbara och innefatta såväl fasta förbindelser som kollektivtrafik, pendlarparkeringar, gång- och cykelvägar samt omfatta såväl persontrafik som godstrafik. Samverkan med andra aktörer kopplat till detta är en förutsättning och arbetet med att påverka och samverka med andra aktörer sker på fler nivåer.

4.1 Inriktningsmål - En ny översiktsplan ska tas fram

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan (ÖP). Översiktsplanen ska bygga på sammanställningar och analyser av viktiga förutsättningar för en hållbar och önskvärd samhällsutveckling utifrån bland annat trender i omvärlden, fysisk struktur, klimatfaktorer och allmänna intressen. Översiktsplanen berättar hur den fysiska miljön bör användas, utvecklas och bevaras. I den nya översiktsplanen ska en blå översiktsplan vara en naturlig del.

Översiktsplanen är ett viktigt måldokument och vägvisare mot en hållbar framtid och ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön och en hållbar samhällsstruktur som inte enbart ger miljömässig nytta utan också sociala och ekonomiska fördelar.

Planen samordnar olika intressen och underlättar kommunens planering och utbyggnad av infrastruktur, service och bostäder. Översiktsplanen fungerar därmed som kommunens verktyg i den interna handläggningen och samordningen samt i dialogen med andra aktörer i samhällsbyggandet. Översiktsplanen fungerar också som plattform för kommunens medverkan i den regionala utvecklingsplaneringen.

För att översiktsplanen ska vara ett användbart verktyg i arbete med kommunens samhällsutveckling krävs att den är digitaliserad.

I arbetet med en ny översiktsplan ska alla nämnder och styrelser vara delaktiga.

4.1.1 Prioriterat mål – Arbete med en ny översiktsplan fortlöper enligt gällande tidplan

Samhällsbyggnadsförvaltningen har en intern arbetsgrupp som tillsammans med kommunikationsavdelningen samt upphandlade konsulter driver arbetet med att ta fram översiktsplanen. Mellan dessa genomförs samverkan kring klimatrisker och klimatanpassning, natur- och miljöfrågor, samt planeringsfrågor och samhällsutvecklingstrender.

4.2 Inriktningsmål – Skapa intresse och beredskap för hållbar exploatering och nybyggnation

Tjörn ska vara en miljövänlig och trygg kommun som satsar på ett hållbart brett utbud av boendeformer för livets alla faser och som också ger förutsättningar för ett expanderande näringsliv.

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna exploatera mark för såväl bostäder som för näringsliv. Kommunen behöver detaljplanelagd mark som finns tillgänglig då intressenter vill etablera sig på Tjörn. För att skapa en hållbar exploatering ska kommunen vid framtagande av detaljplaner uppmuntra kreativitet, innovation och diversitet som främjar att förbrukningen av energi och resurser hålls på låg nivå och som även främjar en variation av boendeformer, storlekar och prisklasser.

För att kunna tillhandahålla hållbara och attraktiva alternativ för företag och nya kommuninvånare som vill etablera sig på Tjörn krävs strategiska inköp av mark samt samverkan och samsyn mellan kommunens olika verksamheter så som plan- och byggavdelningen, VA, mark- och exploatering, näringslivsstrateg, Tjörns Bostads AB och leverantörer av välfärdstjänster.

För att skapa förutsättningar för ett hållbart och varierat näringsliv på Tjörn behövs kunskap om nuvarande företag och deras behov och önskemål. En inventering av detta ska göras i samband med att ett verksamhetsprogram tas fram som tar sikte på det framtida näringslivet på Tjörn. Verksamhetsprogrammet kan med fördel tas fram i samband med arbetet med en ny översiktsplan.

4.2.1 Prioriterat mål – Vi ska medverka till en handlingsplan för strategiska inköp av mark

För att kunna tillhandahålla hållbara och attraktiva alternativ för företag och nya kommuninvånare som vill etablera sig på Tjörn krävs strategiska inköp av mark samt samverkan och samsyn mellan kommunens olika verksamheter så som plan- och byggavdelningen, VA, Mark- och exploatering, näringslivsstrateg, Tjörns Bostads AB och leverantörer av välfärdstjänster.

4.3 Inriktningsmål – Hållbar och effektiv utveckling av vatten och avlopp

Tjörns kommun ska arbeta strategiskt och långsiktigt för att kunna möta framtida behov av vattenförsörjning och säkra en långsiktigt hållbar grundvattennivå. Kommunen ska säkerställa en god tillgång på dricksvatten – inte bara för kommunens invånare utan också för de företag som finns – eller vill etablera sig – i vår kommun. Målet är att företagen inte ska förhindras att etablera sig eller utvecklas på grund av bristande vattentillgång för företagets produktionsprocesser. För långsiktig hållbarhet krävs samverkan med närliggande kommuner.

I det strategiska arbetet ska verksamheterna beakta såväl de som har kommunalt vatten och avlopp som de som har enskilt vatten och avlopp.

Kommunen ska i byggande och vid renoveringar sträva efter att minimera förbrukningen av vatten genom att använda smarta lösningar och ta tillvara dagvatten och spillvatten på ett effektivt sätt. Den långsiktiga ambitionen är att minska läckage av dricksvatten samt andelen ovidkommande vatten i ledningsnätet

Vi vill öka andelen befintliga bostäder anslutna till kommunalt vatten och avlopp och att nybyggda bostäder i så stor utsträckning som möjligt ska anslutas till kommunalt vatten och avlopp. Detta är viktigt, såväl ur miljösynpunkt och som för att skapa en stabil VA-ekonomi.

4.3.1 Prioriterat mål – Kartläggning av grundvattennivåer på Tjörn genom ÖP-arbetet

Tjörns kommun ska arbeta strategiskt och långsiktigt för att kunna möta framtida behov av vattenförsörjning och säkra en långsiktigt hållbar grundvattennivå.

4.3.2 Prioriterat mål – En ny och uppdaterad VA-Plan färdigställd under 2022 för säkerställande och ekonomisk strategi

För att göra rätt åtgärder och rätt investeringar är en viktig del i arbetet att ha bra mätmetoder och relevanta nyckeltal för ekonomisk strategi och säkerställande av rätt åtgärder i rätt ordning.

4.3.3 Prioriterat mål – Pågående arbete med kungälvsledning fortsätter för inkoppling 2024

Vi ska säkerställa en god tillgång på dricksvatten, för en långsiktig hållbarhet krävs samverkan med närliggande kommuner.

Inriktningsmål - Tjörn ska bli en bra miljökommun

4.4 Inriktningsmål – Tjörn ska bli en bra miljökommun

Tjörn ska vara en bra miljökommun. För att vi ska nå dit krävs tydliga prioriteringar samt ett strukturerat, systematiskt och långsiktigt arbete. Miljö och hållbarhetsarbetet skär genom kommunens samtliga verksamheter och kräver därför samverkan och att alla bidrar.

Vi ska enligt riksdagens beslut arbeta för att Sverige senast 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Detta innebär ett aktivt arbete med omställning kopplat till bland annat transporter och kommunikationer samt produktion av förnybar energi. Tjörns kommun ska möjliggöra etablering av laddstationer för elfordon.

Samtliga verksamheter inom Tjörns kommun ska aktivt arbeta med verksamhetsutveckling för att bidra till att de globala ekologiska hållbarhetsmålen ska uppnås. Det handlar framför allt om att bidra till måluppfyllelse till Agenda 2030-målen "Rent vatten och sanitet för alla", "Hållbar energi för alla", "Hållbar industri, innovationer och infrastruktur", "Bekämpa klimatförändringar", "Hav och marina resurser" samt "Ekosystem och biologisk mångfald". Även arbete med andra mål som t ex "Hållbar konsumtion och produktion", "Hållbara städer och samhällen" samt "God hälsa och välbefinnande" kommer sannolikt att kunna innebära positiv påverkan på vår ekologiska hållbarhet.

4.4.1 Prioriterat mål – Genom vår VA-verksamhet säkerställer vi tillgången på rent vatten

Tjörns kommun ska arbeta strategiskt och långsiktigt för att kunna möta dagens och framtida behov av vattenförsörjning.

4.4.2 Prioriterat mål – Åtgärdssamordning våtmarker

Tjörn ska vara en bra miljökommun. För att vi ska nå dit krävs ett strukturerat, systematiskt och långsiktigt arbete.

4.4.3 Prioriterat mål – Vidare arbete med genomförande av Trafikstrategin

Trafikstrategin blir ett planeringsdokument som beskriver kommunens inriktning i arbetet med alla trafikslag. Strategin bidrar till att uppfylla kommunens uppsatta mål för att nå en hållbar samhällsutveckling. Handlingsplaner kan nu tas fram med tillhörande åtgärder.

5 Strategiskt område - Vi skapar välfärd och livskvalitet för alla

Tjörn ska vara en socialt hållbar kommun där vi skapar jämlika förutsättningar att leva ett gott liv med en god hälsa. Vi ska vara "Möjligheternas ö" där varje individ har möjlighet att påverka sin livssituation och kan utveckla sina ambitioner, idéer och drömmar. Människor och företag ska frodas. Våra ledord är hälsa, jämlikhet, trygghet, enkelhet, öppenhet och delaktighet för alla. För att lyckas i vår ambition krävs nätverkande, samverkan och samarbete mellan kommunens nämnder och styrelser men också med olika externa aktörer, såsom kommuner, regionen, näringsliv, staten, civilorganisationer och föreningsliv. Vi är för små för att klara oss på egen hand – tillsammans med andra blir vi starkare.

Samtliga medarbetare och politiker i kommunen ska ge en god service och ett gott bemötande till varandra och till våra invånare, besökare och företagare.

Kommunen ska vara en bra arbetsgivare som både attraherar och utmanar. Våra medarbetare ska trivas väl och uppleva sitt arbete som stimulerande och meningsfullt. Vi arbetar kontinuerligt med verksamhetsutveckling i dialog med invånare, företag och besökare. Våra medarbetare ska ges möjlighet att växa och utveckla sin kompetens.

Tjörns kommun ska erbjuda en offensiv, professionell, rättssäker, jämlik, tillgänglig och effektiv verksamhet. Vi ska underlätta vardagen för människor och företag genom att vår service och våra tjänster är behovsanpassade och enkla att använda. Digitaliseringens möjligheter ska användas för att stärka demokratin samt öka transparensen samt effektiviteten och kvaliteten i våra tjänster och vår service. Genom att aktivt arbeta med dialog ger vi invånare, företag och besökare god möjlighet till delaktighet och påverkan i våra verksamheter och sin egen livssituation. Alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, ska ha samma möjligheter att ta del av och vara delaktiga i samhället.

Vi ska erbjuda en likvärdig utbildning för alla och eleverna i Tjörns skolor ska få med sig en bra grund att stå på för fortsatta studieframgångar. För detta krävs kompetenta lärare, en god arbetsmiljö för elever, lärare och andra som arbetar i skolan samt goda möjligheter till stöd och hjälp för dem som behöver det. För att våra företagare ska

kunna växa och utvecklas krävs tillgång till kompetenta medarbetare. Det är därför viktigt att Tjörns kommun skapar förutsättningar för ett livslångt lärande med alla former och metoder för kunskap.

Vi vill fortsatt vara en bra kommun att växa upp i för barn och unga. De ska växa upp i trygghet och ges möjlighet att påverka i frågor som berör dem.

Tjörns kommun ska skapa förutsättningar för en långsiktig hållbar näringslivsutveckling och ett gott företagsklimat. Detta är ett ambitiöst mål som kräver att många aktörer engagerar sig. Besöksnäringen är en av de snabbast växande näringarna i Sverige. För Tjörn är det viktigt att vara en kommun med attraktiva och hållbara besöksmål året runt.

Vi har en ö fylld av möjligheter till ett aktivt liv och arbetar för att göra kultur, natur, idrott och föreningsliv tillgängligt för alla. Ett aktivt föreningsliv samt natur- och kulturupplevelser skapar livsglädje och social gemenskap och är en av förutsättningarna för ett gott liv.

Folkhälsoarbetet har en tydlig roll i hållbarhetsarbetet där hälsa är en viktig faktor för både social och ekonomisk tillväxt. Ett jämlikhetsperspektiv är centralt i folkhälsoarbetet och därför ska vi, för att förebygga ohälsa, satsa våra resurser både på universella insatser samt på insatser som riktar sig till grupper med riskfaktorer. Folkhälsoarbetet ska vara långsiktigt, systematiskt och ta hänsyn till ett föränderligt samhälle. De satsningar som görs ska utgå från statistik och forskning och vara evidensbaserat i så stor utsträckning som möjligt.

5.1 Inriktningsmål – Professionell och tillgänglig service med god kvalitet

Verksamheterna ska tillgängliggöra, effektivisera och kvalitetssäkra sina arbets sätt i syfte att göra det enklare för våra kommuninvånare, företag och övriga aktörer. De ska fortsätta arbetet med att förkorta handläggningstider och förbättra informationen om ärendenas status. Det ska vara enkelt att få kontakt med oss och att utnyttja de tjänster och den service som kommunen erbjuder. En av de kanske viktigaste framgångsfaktorerna är på vilket sätt alla medarbetare och politiker i vår kommun möter invånare, företag och besökare samt varandra. Alla ska få ett gott bemötande som kännetecknas av öppenhet, flexibilitet och respekt. Hur väl vi lyckas mäts i olika sammanhang och målet är att resultatet för Tjörns kommun ska vara klart bättre än snittet regionalt och nationellt.

En grundförutsättning för en kontinuerlig verksamhetsutveckling är att det finns rätt kompetens med tillhörande mandat i våra verksamheter. För att attrahera och behålla kompetenta medarbetare måste vi arbeta med vår värdegrund, vårt varumärke samt vår arbetsmiljö. Vi behöver skapa utrymme i våra verksamheter för att ta tillvara medarbetarnas kompetens och erfarenheter för att på så sätt öka effektivitet och kundnytta i verksamheterna¹. Samverkan med andra kommuner kan vara ett sätt att skapa kompetensutveckling, möjligheter till specialisering och vidareutveckling för våra medarbetare och en minskad sårbarhet för verksamheterna.

5.1.1 Prioriterat mål – Upplevelsen av en god service från förvaltningen ska öka genom fortsatt implementering av och arbete med Rättviksmodellen.

Alla ska få ett gott bemötande som kännetecknas av öppenhet, flexibilitet och respekt både när invånarna är i kontakt med förvaltningen och när besök eller tillsyn genomförs hos invånaren. Att öka upplevelsen av en god service är ett ständigt pågående arbete.

5.1.2 Prioriterat mål – Sjukfrånvaron i förvaltningen ska vara lägre än snittet i kommunen

Samhällsbyggnadsförvaltningen har i regel ett av de lägre sjukfrånvarotalen i kommunen. Ett sen tidigare inarbetat arbets sätt är att fånga korttidsfrånvaro som kan leda till långtidsfrånvaro i tid och vidare arbete behövs. Målet är att behålla sjukskrivningen på en låg nivå.

Redovisning ska ske på långtidsjukskrivning kopplat till orsak.

---

¹ Tillitsdelegationen, <http://tillitsdelegationen.se/>

5.2 Inriktningsmål – Vi ska använda digitaliseringens möjligheter

Vi ska använda smart teknologi för att medverka till en hållbar utveckling socialt, miljömässigt och ekonomiskt. Digitaliseringen ska användas som ett sätt att skapa större kundnytta genom bland annat effektivare, tillgängligare och säkrare tjänster men den ska också användas som ett sätt att skapa en högre inre effektivitet, det vill säga minskade kostnader, möjliggöra rationaliseringar och effektivare arbetsätt. Digitalisering – en metod för verksamhetsutveckling och innovation – är nödvändig för att framtidssäkra verksamheten och lösa problem på helt nya sätt.

Pandemin har satt fingret på oförutsägbarheten i vårt samhälle och behoven av omställningsförmåga och anpassningsbarhet. Våra verksamheter måste kontinuerligt utveckla färdigheter för att bli mer snabbfotade och kunna navigera i en värld med enorm utvecklingstakt, beteendeförändringar och ökande förväntningar från såväl medborgare som medarbetare.

I en svår balansakt måste vi både effektivisera och frigöra resurser i existerande verksamhet och samtidigt öka organisationens innovationsförmåga för att forma morgondagens verksamhet – den smarta ön.

Att nyttja digitaliseringens möjligheter förpliktigar. Tillitsbaserat ledarskap, smidiga styrmodeller och intraprenadkultur är helt nödvändiga nycklar för en kontinuerlig, snabbfotad och medarbetardriven utveckling av verksamheten.

5.2.1 Prioriterat mål – Kommande översiktsplan ska vara digital

För att översiktsplanen ska vara ett användbart verktyg i arbete med kommunens samhällsutveckling krävs att den är digitaliserad.

Både för andra verksamheter som våra kommuninvånare.

5.2.2 Prioriterat mål – Digitala vattenmätare hos slutkund för tydligare koppling mellan förbrukning och kostnad

I vattenmätarbytesplanen ersätts analoga vattenmätare med digitala för att ta tillvara framtida digitala möjligheter.

5.3 Inriktningsmål – Delaktighet, inflytande och medbestämmande

För att kunna erbjuda service och tjänster som motsvarar de behov och önskemål som finns hos våra invånare krävs att vi arbetar aktivt och strategiskt med insatser för att öka invånarnas delaktighet, insyn och medbestämmande.

Samhällsutveckling bör ske i dialog med invånare, föreningsliv, organisationer, näringsliv med flera. Dialogen skapar förutsättningar för ett ökat förtroende och en ökad tillit till kommunen. I dialog ska de metoder som bäst lämpar sig för det man vill uppnå användas. Ett exempel på metod som Tjörns kommun använt framgångsrikt vid invånardialog är Cultural Planning.

5.3.1 Prioriterat mål - Genom komplettering med digital kommunikation i vår invånardialog når vi nya och olika grupper av invånare

För att kunna erbjuda service och tjänster som motsvarar de behov som finns hos våra invånare krävs att vi arbetar aktivt och strategiskt med insatser för att öka invånarnas delaktighet, insyn och medbestämmande. Dialogen skapar förutsättningar för ett ökat förtroende och en ökad tillit till kommunen.

5.3.1 Prioriterat mål - Genom information och kommunikation gör vi det lätt att göra rätt och skapar insikt om vårt arbete bland invånarna

Alla invånare ska ha tillgång till rätt information gällande Samhällsbyggnadsförvaltningens områden. Det ska vara enkelt att göra rätt vid ansökningar eller inför tillsyn. Information om kostnader och regler vid tecknande av abonnemang eller avtal ska vara tydlig. Invånaren ska få rätt information gällande driftstörningar eller avvikelser i kommunens tjänster inom till exempel vatten, avlopp och avfall.

5.4 Inriktningsmål – Skapa möjligheter för ett gott liv

Tjörns kommun ska vara en säker och trygg kommun där alla ges möjlighet till ett aktivt liv och där kultur, natur, idrott och föreningsliv är tillgängligt för alla. Vi ska göra det enkelt att välja en aktiv fritidssysselsättning inom- och utomhus och spontanidrott bör ges plats i samhällsplaneringen. Vi vill verka för att idrottsanläggningar på Tjörn drivs av föreningslivet.

Inom Tjörns kommun har vi en stark tradition av att umgås över gränser, mellan åldersgrupper, mellan religioner och kulturer. Detta är något som vi vill fortsätta främja. Det behövs därför fler möjligheter till möten över gränserna.

Vi vill skapa en kommun som är den bästa att växa upp i för våra barn och unga där diskussioner om värdegrund kopplat till icke diskriminering, jämställdhet och mänskliga rättigheter ges utrymme.

Kommunens förebyggande arbete ska under perioden 2019-2022 fokuseras till nedanstående områden

- Barn och unga
- Sociala risker
- Drogförebyggande insatser
- Trygghetsinsatser (allmänna samt till äldre)
- Trafikfrågor
- Integrationsfrågor

5.4.1 Prioriterat mål – Subventionerade fritidskort till barn och unga

Tjörns kommun ska vara en bra kommun att växa upp i för barn och unga. Vi vill att barn och unga ska ha möjligheter till ett aktivt liv och att kultur, natur, idrott och föreningslivet ska vara tillgängligt för alla.

För att öka möjligheten för barn och unga att ta del av allt som erbjuds dem vill vi också ge dem en ökad möjlighet att ta sig runt till olika aktiviteter och vänner på egen hand. Vi vill därför att alla barn och unga ska ges möjligheten till subventionerade fritidskort.

Detta ger de unga, inte bara en ökad självständighet, utan kommunen kan också på detta sätt bidra till ett miljövänligare sätt att resa och förhoppningsvis kan det leda till positiva attityder till kollektivt resande hos barn och unga

5.4.2 Prioriterat mål – Vidare arbete utifrån modellen ”Levande platser”

Tätorterna på Tjörn har blandning av boende, näringsverksamhet, nöjen och rekreation. Utemiljöerna har idag flera gemensamma ägare och ett gott samarbete krävs för att utemiljöerna ska kunna utvecklas. I modellen ”Levande platser” ingår det att skapa ett nätverk där förutsättningar för att göra det offentliga rummet levande året runt kan skapas. Fokus läggs på att skapa goda samarbeten över förvaltningsgränserna tillsammans med näringslivet och lokala föreningar.

5.5 Inriktningsmål – Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga huvudmän i Sverige

Tjörns elevers kunskapsresultat ska vara höga jämfört med övriga huvudmän/kommuner i Sverige. Vi vill ha en skola som motiverar, utmanar, stimulerar och stödjer alla elever så att de ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Många faktorer spelar in för att kunskapsresultaten ska bli höga. Forskning på området pekar t ex på faktorer som en trygg lärandemiljö, goda relationer mellan lärare och elever samt kompetenta lärare som är ledare i klassrummet. Lärarna ska ha goda ämneskunskaper samt förmåga att anpassa innehåll och metoder efter gällande förutsättningar. Samverkan mellan lärare samt strukturer som förbättrar lärarnas och rektorernas förutsättningar att lyckas med sitt uppdrag är också viktiga faktorer för goda kunskapsresultat.

Men elevernas och skolornas resultat påverkas och styrs också i hög grad av andra faktorer så som t ex socioekonomiska faktorer. En ytterligare förutsättning för goda resultat i skolan är att Tjörns barn och unga har en god psykisk och fysisk hälsa. Det är därför viktigt att kommunens arbete över verksamhetsgränserna fortsätter och stärks.

Ett utökat samarbete mellan Barn- och utbildningsnämnden och företagen på Tjörn bör utvecklas. Genom ett stärkt samarbete mellan skolan och det lokala näringslivet kan vi skapa intresse för att behålla vår småföretagsamhet och säkerställa kompetensen på både lång och kort sikt.

Då Tjörn inte har någon egen gymnasieskola behöver kommunen arbeta aktivt och påverka leverantörer av gymnasieutbildning inom regionen för att få ett utbud av utbildningar som matchar framtida behov av arbetskraft och kompetens inom såväl kommunal verksamhet som inom näringslivet på Tjörn.

5.5.1 Prioriterat mål – Bidra till elevers kunskapsresultat genom att verka för att skolorna använder Renovas miljöskola

Att arbeta över verksamhetsgränserna är av stor vikt för att uppnå höga kunskapsresultat i skolan. Inom förvaltningen finns hög kompetens inom många ämnen som ingår i skolplanen för alla årskurser. En utmaning är att hitta arbetssätt för att elever och lärare ska kunna ta del av denna kunskap. Ett redan utarbetat arbetssätt är Renovas miljöskola där högstadiееlever får lära sig vad som händer med avfallet och hur man återvinner det på ett hållbart sätt. Ett bra komplement till skolornas

befintliga miljöarbete. Genom att verka för att kommunens skolor tar del av utbildningen kan vi bidra till en högre kunskapsnivå inom miljöområdet. Detta blir också ett lärande för förvaltningen där vi kan inspireras av denna metod för kunskapsdelning. Det skapar bättre förutsättningar för framtida studiebesök på några av kommunens anläggningar eller för information på skolorna om förvaltningens verksamheter.

6 Strategiskt område - Vi använder ekonomiska resurser ansvarsfullt och hållbart

Tjörns kommun ska vara en ekonomiskt hållbar kommun med en balanserad ekonomisk utveckling som fungerar långsiktigt utan att människor eller miljö tar skada.

All kommunal verksamhet ska präglas av god ekonomisk hushållning – något alla – såväl förtroendevalda som medarbetare – har ansvar för.

För att säkra välfärd och trygghet för våra invånare måste kommunens ekonomi vara välordnad. Marginaler måste finnas för att kunna hantera det oförutsedda. Vi ska åstadkomma mesta möjliga service och tjänster för de resurser vi har. Vi ska ha både inre effektivitet (göra saker rätt) och yttre effektivitet (göra rätt saker) i våra verksamheter.

Kommunens ekonomiska hållbarhet är beroende av att vi lyckas arbeta framgångsrikt med både den miljömässiga och den sociala hållbarheten. För att få ekonomisk hållbarhet behöver vi få till en fungerande och attraktiv arbetsmarknad med tillgång till kompetent arbetskraft och goda möjligheter till sysselsättning, exempelvis en fungerande och varierad bostadsmarknad och ett bättre utnyttjande av resurser med en ökad grad av återvinning och återanvändning.

Vår ekonomiska hållbarhet är också till stor del sammankopplad med kommunens demografiska utveckling. Hur befolkningstillväxten ser ut i kommunen har stor påverkan inte bara på vilka ekonomiska resurser vi har utan också på vilka prioriteringar och vilken fördelning av de ekonomiska resurserna vi behöver göra.

6.1 Inriktningsmål - God ekonomisk hushållning och ett effektivt utnyttjande av resurser

Kommunallagens krav klargör att begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det finansiella perspektivet tar sikte på kommunens finansiella ställning och utveckling medan verksamhetsperspektivet tar sikte på kommunens förmåga att bedriva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Verksamhetsmål och finansiella mål hänger alltså ihop för att en god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås.

Budgeten lägger ett stort ansvar på nämnder och styrelser att lösa sina uppgifter på ett kvalitetshöjande och ekonomiskt klokt sätt. Nämnderna och styrelserna tar ansvar för att planera verksamheten inom de ekonomiskt givna ramarna.

Som kommun har vi krav på oss att använda våra ekonomiska resurser på ett effektivt sätt. Detta innebär att vi hela tiden behöver göra en översyn av det vi gör, varför vi gör det och hur vi gör det? Är våra processer effektiva och tillför de den kundnytta det är tänkt? Kan vi arbeta på ett mer effektivt sätt? Det handlar både om stora utvecklingsinsatser och ständiga förbättringar i det lilla. Nämnder och styrelser ska kontinuerligt använda nyckeltal och jämförelser för att följa och förbättra effektivitet och kvalitet i sina verksamheter.

Incitament för att använda de ekonomiska ramarna på ett klokt sätt måste skapas även långt ut i organisationen. Omfördelningar mellan avdelningar och verksamheter inom en nämnd ska vara möjliga att göra under budgetår. Alla nämnder och styrelser ska samverka för att undvika att kostnader uppstår i en annan nämnd eller styrelse vid fattade beslut för att tillsammans vara så effektiva som möjligt.

De lokaler som Tjörns kommun har till sitt förfogande ska användas på ett kostnads- och yteffektivt sätt. Detta kräver samverkan mellan kommunens olika verksamheter i frågor som rör lokalbehov och lokalplanering. I den mån det är möjligt ska samutnyttjande av lokaler mellan nämnder uppmuntras.

Under om- och tillbyggnation i befintliga fastigheter som ägs av Tjörns Bostads AB ska bolaget stå för ersättningslokaler samt kostnaderna för dessa om så skulle behövas.

6.1.1 Prioriterat mål – Vidareutveckla nyckeltal för effektivitet i förvaltningens olika verksamheter

Inom förvaltningen behöver vi kartlägga vilka intäkter vi har och hur de förhåller sig till kostnader. Samt tydliggöra de kostnader som är skattefinansierade med koppling till myndighetsutövning och uppdrag. Syftet är att veta vilka förutsättningar vi har för en ekonomiskt och arbetsmiljömässigt hållbar verksamhet.

6.1.2 Prioriterat mål – Aktivt söka extern finansiering

Inom Samhällsbyggnads områden finns ett antal projekt och andra åtgärder som kan uppfylla kraven på extern finansiering från till exempel EU, Vinnova, Lona eller Trafikverket.